

Намалувања на цената (член 37 од Царински закон)

Ограничувања на висината на попустот кој продавачот може да му го одобри на купувачот генерално не постојат, бидејќи попустот зависи од: природата на стоката, од сезоната на продажба, од поврзаноста со модни трендови, роковите на трајност и од други причини кои се специфични за различни видови на стока. Затоа, кога се декларираат значително високи попусти, со цел да се прифати попустот е потребно да се достават дополнителни докази (трговска кореспонденција - фактура, купопродажен договор, нарачка, ценовници, документи за извршено плаќање, односно целокупната можна комуникација со која би се докажала трансакцијата).

Намалувањата кои не се во согласност со условите на член 28 од ЦЗ, не се прифатливи како одбитна ставка и претставуваат составен дел на царинската вредност. Такви се намалувањата на цената кои произлегуваат од следните причини:

- купувачот превзема одредени активности за или во име на продавачот и за тоа добива попуст во плаќањето;
- купувачот обезбедува друга стока или услуги на трето лице за или во име на продавачот како услов за продажба на увезената стока и за тоа добива попуст;
- попуст кој се добива заради поврзаност помеѓу купувачот и продавачот;
- попуст кој се добива на име на претходни трансакции (ретроактивно намалување), кој всушност не се однесува на стоката која се увезува, туку на претходно увезена стока.

Генерално, намалувањата на цената се делат во две категории:

- намалувања одобрени пред увозот на стоката што се вреднува и
- намалувања одобрени после увозот на стоката што се вреднува.

Во трговската пракса, намалувањата на цената се познати како работи, сконта, дисконти, бонуси и слично. Тие можат да се разликуваат како:

(а) количински попусти се намалувања на цената на стоката одобрени од продавачот, зависно од купените количини на стока во текот на одреден временски период (најчесто една година). Овие количински попусти се прифатливи само ако е евидентно дека продавачот ја одредува цената на стоката според фиксна шема базирана на количината на продадена стока.

(б) попусти во натура (натурален рабат) - добавувачот му одобрува на увозникот намалување на цената во вид на испорачана одредена количина на стока без плаќање на противвредност. При тоа може да се појават различни форми на натурален рабат.

Кај одредени видови на стока согласно трговската пракса, заедно со договорената количина, исто така, се испорачува и одреден број на производи без плаќање на противвредност. Така се постапува пред сè таму, каде што искуството покажало, дека за време на транспортот стоката се оштетува или крши (на пример: тв екрани, сијалици, лесно кршлива стока итн).

Натуралниот рабат, исто така, се појавува и во случаи кога стоката која се увезува е подложна на расипување. Во прометот со лекови на пример, компаниите при свето работење употребуваат таканаречена скала на намалувања на цената (рабатна скала), со тоа што наместо намалувањата да бидат прикажани во паричен износ (во проценти од целата фактурирана или договорена вредност), тие се прикажани како намалувања на цената во вид на испорачана количина на стока без плаќање на противвредност, односно натурален рабат.

Особено важно е дека во секој од наведените примери признавањето на натуралниот рабат во постапката на утврдување на царинската вредност, зависи од условите под кои тој бил одобрен како и исполнувањето на така договорените услови.

(в) готовински попусти (каса сконто) - овие попусти вообичаено се одобруваат и се остваруваат пред вреднувањето на увезената стока и треба да бидат прифатени при утврдувањето на царинската вредност, односно да не се вклучуваат во истата. Меѓутоа, постојат случаи кога готовинскиот попуст е понуден од продавачот, но плаќањето за стоката сè уште не е направено во моментот на утврдувањена царинската вредност. Во ваков случај, сумата која увозникот ќе ја плати во договорениот рок кој може да биде и после увозот на стоката, треба да биде прифатена при утврдувањето на царинската вредност, односно применлива е методата на трансакциска вредност (член 28 од ЦЗ). Во ваков случај кога готовинскиот попуст е одобрен, но плаќањето за стоката не е извршено, за да се прифати попустот потребно е да се достават дополнителни докази, кои ќе дообјаснат од кои причини е одобрен овој попуст кој е карактеристичен за плаќање однапред. При тоа не е исклучена примената на член 44 и член 42 став 2 од ЦЗ (проверка на фактура).